ΡΩΜΑΝΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Α. BOUTIQUE

Η ΜΑΥΡΟΦΟΡΑ ΜΕ ΤΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΑ

(Ἀπό τό Ἡμερολόγιο τοῦ Ἀλέξερου Ντερλός)

7 Μαΐου.

ΠΟΥΦΕ, καθώς τηγαινα μόνος σ' ἕνα ἐξοχικό δρόμο, εἶδα ἔξαφνα μπροστά μου μια νέα γυναίκα μαυροφορεμένη, ἡ ὁποία κρατοῦσε στά χέρια της ἕνα μπουκέτο ἀπό κόκκινα τριαντάφυλλα.

Λιπόσως μοῦ ἔκανε μεγάλη ἐντύπωση ἡ ἀντίθεσις τοῦ μαύρου της φορέματος καί τῶν κόκκινων τριαντάφυλλων ποῦ κρατοῦσε.

Ὅταν ὅμως πλησίασα περισσότερο καί τήν κύτταξα ἀπό κοντά, στάθηκα θαμπωμένος ἀπό τήν παράξενη καί γοητευτικήν ὀμορφιά της, ἀπό τά κατάμαυρα μάτια της καί τό λευκότατο δέρμα της. Τά χείλη της ἦσαν κι' αὐτά κόκκινα σάν τά τριαντάφυλλα ποῦ κρατοῦσε ἀπό χέρια της. Τό ἀνάστημά της ἦταν ἐπιβλητικό.

Καθώς πέρασε ἀπό κοντά μου, μ' ἔκυτταξε γιά μιά στιγμή μέ τά μάτια της τά κατάμαυρα. Ἄν καί μέ κύτταξε ἀφρημένα, χωρίς νά μέ προσέξη καθόλου, ἐγώ ρίγησα σύγκορμος στήν ἀστραπή τοῦ βλέμματός της.

Ἀλήθεια!... Τί περίεργο πρᾶγμα... Φτάνει πολλές φορές τό φευγαλέο βλέμμα μιᾶς ἄγνωστης γιά νά μᾶς συγκλονίση ὥς τά κατάβαθα τῆς ψυχῆς μας.... Χθές ἀκόμα δέν τήν ἤξερα καθόλου αὐτή τή γυναίκα. Κι' ὅμως σήμερα.... ἡ ψυχή μου ἦταν γεμάτη ἀτ' τή μυστηριώδη καί γοητευτική της εἰκόνα.

Ποιά νά ἦταν τάχα; Πως νά τήν ἔλεγαν; Γιατί φοροῦσε μαῦρα; Γιατί βαστοῦσε κόκκινα τριαντάφυλλα στά χέρια; Ποῦ τά πήγαινε; Νά μερικές ἐρωτήσεις ποῦ πέρασαν ἀτ' τό μυαλό μου, καθώς τήν εἶδα νά μέ προσπερνάη....

Στάθηκα καί τήν κύτταζα ὥς τή στιγμή ποῦ ἐξαφανίστηκε κάτω ἀτ' τά ψηλά δέντρα.

Δέν θά τήν ξαναΐδω τάχα ποτέ; Ποτέ πειά;

* * *

4 Μαΐου.

Σήμερα πῆγα πάλι νά περπατήσω στόν ἐξοχικό δρόμο, ἐκεῖ ποῦ συνάντησα χθές τή μαυροφόρα μέ τά κόκκινα τριαντάφυλλα... Πῆγα τήν ἴδια ἀκριβῶς ὥρα, πρίν ἀκόμα πυκνώσει τό σκοτάδι... Μά τοῦ κάκου περίμενα.....

Ἡ μαυροφόρα μέ τά κόκκινα τριαντάφυλλα δέν φαινόταν πουθενά... Δέν θά τήν ξαναΐδω λοιπόν ποτέ; Ποτέ πειά;

7 Μαΐου.

Πῆγα καί χτές καί προχτές στόν ἴδιο ἐξοχικό δρόμο, χωρίς ὅμως νά τήν ξαναΐδω... Εἶχα σχεδόν ἀπελπισθεῖ κι' εἶχα ἀποφασίσει νά μήν ξαναπάω.... Μά σήμερα μιά ἀκατανίκητη μαγνητική ἕλξις μέ τράβηξε πρός τά ἐκεῖ....

Κι' ἔξαφνα.... Ἔξαφνα εἶδα τήν ὡραία μου ἄγνωστη νάρχεται πάλι ἀτ' τό βάθος τῆς δενδροστοιχίας.... Φοροῦσε πάλι μαῦρα καί κρατοῦσε στά χέρια της κόκκινα τριαντάφυλλα. Σέ λίγο πέρασε πάλι ἀπό κοντά μου, χωρίς νά μέ κυττάξη καθόλου....

Ἐγώ ὅμως ἀνατρίχιασα σύγκορμος στό πέρασμά της.... Τά τριαντάφυλλά της σκόρπιζαν γύρω της μιά μεθυστική εὐωδία.... Ἤμουν μεθυσμένος, γοητευμένος κι' ἀποφάσισα νά τήν παρακολουθήσω.

Πήγαινα ὅμως ἀρκετά μακριά πίσω της, ὥστε νά μή μέ καταλάβη...

Στό δρόμο μέ ζήλεια σκεφτόμουν, ὅτι θά πήγαινε ἴσως σέ κάποιο μυστικό ραντεβοῦ.

Ἐκεῖ κοντά, βρισκόντουσαν πολλές βίλλες, περιτριγυρισμένες ἀπό γεμάτους ἄνθη κήπους.

Πολύ πιθανόν —σκέφτηκα— ἡ ὡραία μου νά πηγαίνη σέ κάποια ἀτ' αὐτές τις βίλλες.... Τί εὐτυχισμένος αὐτός ποῦ θά τήν περίμενε!

Μά ἡ ἄγνωστη μαυροφόρα τράβηξε ἀτ' τό ἄλλο μέρος, ἀπό ἐκεῖ ποῦ δέν ὑπῆρχε καμμιά βίλλα, κανένα σπίτι....

Τότε —σκέφτηκα— θά εἶνε κάποια ρωμαντικιά ποῦ συναντᾶ τόν ἀγαπημένο της στήν ἐρημιά.

Ἀλλά ἔξαφνα κατάλαβα.... Καί μιά ἀπότομη συγκίνησι πλημμύρισε τήν καρδιά μου.

Ἡ ὡραία μαυροφόρα πήγαινε πρός τό νεκροταφεῖο.

Ναί... Τραβοῦσε πρός τό δρόμο ποῦ ὁδηγοῦσε ἐκεῖ...

Κι' ἐγώ πάντα τήν ἀκολουθοῦσα.

Ἀλλά τώρα μέ εἶχε κυριέψει ἕνα παράξενο αἴσθημα.... Τώρα ζήλευα ἕναν ἄγνωστο νεκρό, στόν τάφο τοῦ ὁποίου ἡ θελκτική ἄγνωστη πήγαινε τά κόκκινα τριαντάφυλλα....

Σέ λίγο τήν εἶδα νά μπαίνη στό νεκροταφεῖο. Μπῆκα κι' ἐγώ.

Ἡ μαυροφόρα προχώρησε πρός τά δεξιά καί σέ λίγο τήν εἶδα νά σταματάη μπροστά σ' ἕνα μνῆμα.

Σταμάτησα κι' ἐγώ λίγο πιό πέρα....

Τότε ἡ ἄγνωστη σκόρπισε τά τριαντάφυλλα ἐπάνω στόν τάφο καί ὕστερα κάθησε ἐπάνω σέ μιά πέτρα.

Ἐντομεταξύ, τό σκοτάδι γύρω ἄρχισε νά πυκνώνη. Μά ἡ μαυροφόρα δέν ἔφευγε.

Δέν ξέρω πῶς τότε πῆρα ἔξαφνα θάρρος καί πάω κοντά της.

Προσπαθήθηκα ὅτι προσπαθοῦσα νά διαβάσω τίς ἐπιγραφές τῶν τάφων κι' ἔτσι ἔσκυψα καί στήν πλάκα τοῦ τάφου, κοντά στόν ὁποῖο καθόταν ἐκείνη.

Αὐτό ἦταν βέβαια μιά πρόφασις γιά να πάω κοντά της, ἀλλά εἶχα συγχρόνως καί τήν περιέργεια νά διαβάσω τό ὄνομα τοῦ νεκροῦ ποῦ τόσο τόν ἀγαποῦσε ἡ ἄγνωστη....

Τότε ἐκείνη γύρισε τό κεφάλι της καί μέ κύτταξε... Τό βλέμμα της ἐξέφραζε ἀπειρη μελαγχολία... Ὄχι, δέν μ' ἔδιωχνε τό βλέμμα αὐτό.... Μοῦ ἀπεκάλυπτε μιά ψυχή πολύ κουρασμένη, ποῦ δέν εἶχε τή δύναμι νά μοῦ πῆ: «Φύγε».

— Κυρία, τόλμησα νά τῆς πῶ, μέ συγχωρεῖτε, δέν ἤθελα νά σᾶς παράξω.... Ἀλλά κάποτε τόν εἶχα γνωρίσει αὐτόν ποῦ εἶνε θαμμένος ἐδῶ... Ἤταν σύζυγός σας ἴσως...

Ἐννοεῖται, ὅτι τῆς ἔλεγα ψέματα. Τό ὄνομα τοῦ νεκροῦ μοῦ ἦταν τελείως ἄγνωστο. Ἀλλά τί ἄλλο μποροῦσα νά τῆς πῶ ἐκείνη τή στιγμή;

— Ἀλήθεια, τόν γνωρίζατε; μέ ρώτησε μέ φωνή κομμένη.

— Ναί, τῆς ἀπάντησα. Τόν εἶχα γνωρίσει κάποτε, ἐκτός ἄν πρόκειται περί συνωνυμίας.

— Καί ξέρετε πῶς πέθανε; μέ ρώτησε πάλι ἡ ὡραία ἄγνωστη μέ φωνή ποῦ ἔτρεμε ἀκόμα περισσότερο τώρα.

— Ὄχι, τῆς ἀπάντησα, ἔλειπα γιά καιρό στό ἐξωτερικό καί δέν ἔμαθα πῶς πέθανε. Ἄλλωστε δέν τόν ἤξερα καί καλά. Ἤταν μιά περαστική γνωριμία...

Ἡ μαυροφόρα ἔγειρε τό κεφάλι της στό στῆθος της καί μοῦ φάνηκε ὅτι ἔκλαιγε.

— Κυρία, τῆς εἶπα, μήν κλαῖτε. Ὁ σύζυγός σας....

— Δέν ἦταν σύζυγός μου, μέ διέκοψε.

— Ὁ ἀδελφός σας....., εἶπα.

— Δέν ἦταν οὔτε ἀδελφός μου...., ἀποκρίθηκε ἐκείνη.

— Τότε, ψιθύρισα, ὁ ἄνθρωπος αὐτός ποῦ ἀγαπούσατε....

— Ἀλλοίμονο...., εἶπε σπενάζοντας ἡ ὡραία ἄγνωστη, δέν τόν ἀγαποῦσα. Ναί... Δέν τόν ἀγαποῦσα, ἄν καί τώρα τόν λατρεύω.... Μή μέ κυττάζετε ἔτσι! Φοβᾶστε μήπως εἶμαι τρελλή; Ἄχ... Εἶνε μιά τραγική ἱστορία.... Δέν τήν λέω σ' ὅλους. Ἀλλ' ἀφοῦ ἐσεῖς τόν εἴχατε γνωρίσει, ὅπως λέτε.... Καί δέν ξέρω γιατί... Ἀλλά μοῦ ἐμπνέετε ἐμπιστοσύνη... Ἀκοῦστε με λοιπόν, ἄν θέλετε...

— Κυρία, τῆς εἶπα, μιλῆστε μου θαρραλέα. Πέστε μου τήν ἱστορία σας, χωρίς νά φοβᾶστε ὅτι θά τήν ἐπαναλάβω...

Τό σκοτάδι ὁλόενα γινόταν πυκνώτερο γύρω μας. Μά ἡ ταφόπετρες ξεχώριζαν πάντα ὁλόλευκες.

Τά κόκκινα τριαντάφυλλα, ριγμένα ἐπάνω στό ἄσπρο μνῆμα, φάνταζαν σάν φλόγες.

Καί ἡ μαυροφόρα ἄρχισε νά μοῦ διηγεῖται τήν ἱστορία της.

— Ἄλλοτε ἤμουν πολύ ὄμορφη....

— Μά καί τώρα εἶστε, τή διέκοψα.

— Σιωπή, μοῦ εἶπε. Μή μοῦ κάνετε κομπλιμέντα μέσα σ' αὐτόν τόν ἱερό τόπο. Κι' ἄν θέλετε νά σᾶς ἐμπιστευθῶ τό μυστικό μου. Λοιπόν, πρό ὀλίγων ἐτῶν ἤμουν πολύ ὄμορφη.... Ναί, ὅσοι μέ ἤξεραν τότε, μέ βρίσκουν τώρα πολύ χαλασμένη. Ἄν μέ γνωρίζατε τότε κι' ἐσεῖς, μέ δυσκολία θά μ' ἀναγνωρίζατε τώρα. Γιατί τότε ἤμουν τόσο ἀμέριμνη, τόσο χαρούμενη... Ἐνῶ τώρα εἶμαι ἡ ἴδια ἡ θλῖψις, ἡ μελαγχολία, ἡ ἀπελπισία... Μ' ἀγαποῦσαν πολλοί. Ἐγώ ὅμως δέν ἀγαποῦσα κανένα. Μά ἤθελα νά μ' ἀγαποῦν, γιατί ἤμουν φιλάρεσκη κι' ἐπιπόλαιη. Μεταξύ τῶν τόσων μου θαυμαστῶν ἦταν κι' αὐτός ποῦ εἶνε θαμμένος ἐδῶ. Φλέγεται καί μ' αὐτόν, ὅπως καί μέ ὅλους τούς ἄλλους, χωρίς νά τόν ἀγαπῶ. Ἀλλ' αὐτός φαίνεται μ' ἀγαποῦσε περισσότερο ἀτ' ὅλους τούς ἄλλους. Ἐγώ ἔπαιζα μέ τήν καρ-

Μοῦ ἔστελνε τρυφερότατες ἐπιστολές, στίς ὁποῖες δέν τοῦ ἀπαντοῦσα καθόλου...

διά του καὶ τὸν ἔκανα νὰ ζηλεύῃ. Μοῦ ἄρεσε νὰ παίζω τὸν ρόλο τῆς «Μοιραίας Γυναίκας». Ἄχ, πόσο μετάνοιωσα ὕστερα.... Ὅταν πειά ὁ δυστυχὴς εἶχε ξετρελλαθεῖ ἀτ' τὴν ἀγάπη του γιὰ μένα, ἐγὼ ἄρχισα νὰ τὸν βαρυέμαι. Καὶ προσπαθοῦσα νὰ τὸν ξεφορτωθῶ. Μοῦ ἔστελνε τριψερότατες ἐπιστολές, στὶς ὁποῖες δὲν τοῦ ἀπαντοῦσα καθόλου.

Ἕνα βράδυ κρατοῦσα στὰ χέρια μου μερικὰ ἄσπρα τριαντάφυλλα καὶ περπατοῦσα σ' ἕνα δρόμο ἐξοχικό. Καθὼς πήγαινα ἀμέριμνη, σὰν πάντα, συνάντησα ἔξαφνα ἐκεῖνον.

Ἤθελα νὰ φύγω μακρυά του, ἀλλ' αὐτὸς μὲ σταμάτησε καὶ ἄρχισε νὰ μοῦ μιλάῃ πάλι γιὰ τὸ αἴσθημά του καὶ νὰ μοῦ παραπονιέται γιὰ τὴ σκληρότητά μου.

—«Μὰ ἐπὶ τέλους, τοῦ εἶπα, μόνο ἐσὺ μ' ἀγαπᾶς ; Γιατὶ νὰ προτιμήσω ἐσένα, ἀπὸ τόσους νέους ποὺ εἶνε ἕτοιμοι νὰ θυσιαστοῦν γιὰ μένα ;».

—«Τὸ λένε, μὰ δὲν τὸ κάνουν, μοῦ ἀπάντησε ἐκεῖνος. Ἐνῶ ἐγὼ εἶμαι ἕτοιμος ὅποια ὥρα θέλετε νὰ χύσω τὸ αἷμα μου γιὰ σᾶς».

Ἐγὼ γέλασα εἰρωνικά.

—«Ἔ, λοιπόν, τοῦ εἶπα, θὰ σ' ἀγαπήσω τότε, ὅταν ἰδῶ τὰ ἄστρα αὐτὰ τριαντάφυλλα νὰ γίνουν κόκκινα...».

—«Θὰ μ' ἀγαπήσῃς ; εἶπε τότε ἐκεῖνος. Ἀλήθεια ; Καὶ θὰ μ' ἀφήσῃς νὰ σὲ φιλήσω στὸ στόμα ;»

—«Ναί, τοῦ εἶπα. Θὰ εἶμαι δική σου ὁλόκληρη.... Ἂν εἶνε δυνατὸν νὰ γίνουν τὰ τριαντάφυλλά μου κόκκινα. Χά ! Χά !...».

Τότε αὐτός, χωρὶς νὰ καταλάβω κ' ἐγὼ πῶς καὶ πότε, πῆρε τὰ τριαντάφυλλά μου ἀπὸ τὰ χέρια μου, τὰ λευκὰ σὰν χιόνι τριαντάφυλλα, ἔπειτα ἔβγαλε ἕνα μακρὸ μαχαιράκι ἀπ' τὴν τσέπη του κ' ἄνοιξε τὶς φλέβες τοῦ ἀριστεροῦ του χεριοῦ. Τὸ αἷμα ἀναπήδησε καταπόφερμο κ' ἄρχισε νὰ βάφῃ κόκκινα τὰ τριαντάφυλλα.

—«Ἔλα λοιπόν, μοῦ εἶπε τότε ἐκεῖνος. Ἀγάπησέ με, δός μου τὰ χείλη σου. Τὰ τριαντάφυλλα ἔγιναν κόκκινα.»

Ἐγώ, τρομαγμένη, ἔκπληκτη, τρέμοντας ὅλη, ἔπεσα στὴν ἀγκαλιά του.

Κ' αὐτὸς μὲ φιλοῦσε, μὲ φιλοῦσε, προφέροντας λόγια λατρείας.

Ἐντομεταξὺ τὸ αἷμα του ἔτρεχε, ἔτρεχε ὁλόενα...

Ὅταν θέλησε νὰ τὸ σταματήσῃ, ἦταν ἀργὰ πειά. Ὁ δυστυχισμένος ἦταν ἤδη ἕνα πτῶμα.

Ἔπεσε ἀτ' τὴν ἀγκαλιά μου νεκρός, μ' ἕνα μακάριο χαμόγελο στὰ χεῖλη του, στὰ χεῖλη του ποὺ πρὶν νὰ νεκρωθοῦν γιὰ πάντα, πρόφτασαν νὰ νοιώσουν τὸ ἀπελπισμένο μου φίλημα.

Ὕστερα ἐγώ, μὲ τὰ ματοβαμμένα τριαντάφυλλα στὰ χέρια, ἄρχισα νὰ τρέχω, ζητῶντας βοήθεια....

Μὰ δὲν μ' ἄκουγε κανείς, κανείς.

Ἔτσι γύριζα ὅλη τὴ νύχτα. Τὴν ἄλλη μέρα μὲ βρῆκαν μισότρελλη, ἄλαλη μὲ τὰ κόκκινα τριαντάφυλλα πάντα στὰ χέρια μου.

Καὶ ἀπὸ τότε... Ἄχ, εἶμαι ἐρωτευμένη γιὰ πάντα μ' ἕνα νεκρό. Πῶς νὰ σᾶς τὸ πῶ. Ἔπια τὸ αἷμα του, καθὼς φιλοῦσα ἔπειτα τὰ τριαντάφυλλα. Δὲν μπορῶ νὰ τὸν ξεχάσω.... Δὲν ἤξερα τί θὰ πῇ θάνατος ὥς τότε....

Ἀπὸ τότε, ὅλη μου τὴ ζωὴ τὴν ἔχω ἀφιερώσει στὴν ἀνάμνησί του.... Δὲν ρηγαίνω ποτὲνὰ ἄλλοῦ. Ἔρχομαι μόνο ἐδῶ στὸ μνῆμα του, φέροντάς του κόκκινα τριαντάφυλλα. Ἡ τύψις καὶ ὁ ἔρωτας —ὁ ἀπελπισμένος ἔρωτας σ' ἕνα νεκρὸ— μὲ βασανίζουν. Καὶ δὲν θὰ ἡσυχάσω παρὰ μόνο ὅταν θὰ χυθῇ καὶ τὸ δικό μου αἷμα γιὰ κεῖνον ἐπάνω στὸ μνῆμα του, ποὺ χρόνια τώρα τὸ στολίζω μὲ κόκκινα τριαντάφυλλα....».

Τώρα πειὰ ἡ νύχτα εἶχε ἁπλωθεῖ γύρω μας.

Δὲν τολμοῦσα νὰ πῶ τίποτε στὴν ὡραία μαυροφόρα.

Δὲν τόλμησα οὔτε νὰ τῆς ζητήσω νὰ τὴ συνοδεύσω, ὅπως λογάριαζα πρίν.

Τὴν ἔννοιωθα τόσο ἐρωτευμένη μὲ τὸ νεκρό, ὥστε τὸ θεώρησα ἱεροσυλία νὰ τολμήσω νὰ μείνω ἀκόμα κοντά της.

Τὴ χαιρέτησα εὐλαβικὰ κ' ἔφυγα.... Δὲν ἔπρεπε νὰ διακόψω τὴ συνομιλία της μὲ τὸν ἀγαπημένο της νεκρό.

Κι' ἀπομακρύνθηκα, ἐνῶ ἐκείνη ἔμενε ἀκόμα ἐκεῖ.

Μὰ πῶς ἤθελα νὰ ἔχινα κ' ἐγὼ τὸ αἷμα μου γιὰ ἕνα της φίλημα...

Μά, ἀλλοίμονο, δὲν θὰ τὴν ἰδῶ ποτέ.... Δὲν πρέπει νὰ τὴν ξαναϊδῶ ποτὲ πειά !....

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ἀνάμεσα ἀπὸ δυὸ καρδιὲς τίποτε δὲν εἶνε ψυχρότερο ἀπὸ τὰ χρήματα. Μορὼ

Τὸ θέατρο εἶνε συνήθως ἡ φιλολογικὴ ἀσχολία τῶν ἀνθρώπων ποὺ δὲν ἔχουν καιρὸ γιὰ διάβασμα.

Σ. Μπὲ6

ΔΙΑ ΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΖΥΓΙΟΥ

Τί τραβοῦσαν ἄλλοτε ἡ γυναῖκες. Διώξιμο τῆς συζύγου χωρὶς λόγο κι' ἀφορμὴ. Ἕνα Βαβυλωνιακὸ ἔθιμο. Ὁ πλειστηριασμὸς τῶν παρθένων. Ἡ ἀπιστία τῆς συζύγου. Πῶς ἐτιμωρεῖτο. Τὸ κόψιμο τῆς μύτης. Ὁ γαμος καὶ τὸ διαζύγιο στοὺς Ἑβραίους, κτλ. κτλ.

Τὸ διαζύγιο κατὰ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους δὲν παρουσιαζόταν ἀπὸ τὴ μορφὴ ποὺ παρουσιάζεται σήμερα, ἀλλὰ κάτως διαφορετικά, γιατὶ κι' ὁ γάμος ἦταν τότε ἀλλοιότικος.

Οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι, π. χ., εἶχαν τὸ θεσμὸ τῆς πολυγαμίας καὶ ὅποιος σύζυγος ἦταν δυσαρεστημένος ἀτ' τὴ γυναῖκα του, μποροῦσε νὰ τὴν ἐγκαταλείψῃ, χωρὶς καμμιὰ δυσκολία καὶ χωρὶς πρὸ πάντων νὰ δώσῃ λόγο σὲ κανένα.

Τὸ ἴδιο γινόταν καὶ στοὺς ἀρχαίους Βαβυλωνίους, ὅπου ἡ παρθένες ἐξετίθεντο σὲ πλειστηριασμὸ κι' ἐκεῖ ἀγοραζόντουσαν ἀπὸ τοὺς μέλλοντας συζύγους των, οἱ ὁποῖοι εἶχαν δικαίωμα νὰ τὶς ἀποπέμψουν ὅποτε ἤθελαν.

Στὴν Αἴγυπτο ὅμως, ἐνῶ τὸ διαζύγιο παιρνόταν εὐκολώτατα, ἡ ἀπιστία τῆς συζύγου ἐτιμωρεῖτο πολὺ αὐστηρά. Ὁ ἄνδρας ποὺ θἄπεφτε σ' αὐτὸ τὸ ἁμάρτημα, ἐτιμωρεῖτο μὲ χίλιους ραβδισμοὺς καὶ ἡ γυναῖκα μὲ ἀποκοπὴ τῆς μύτης, γιὰ νὰ μὴν μπορῇ πειὰ νὰ γοητεύῃ τοὺς ἄνδρες.

Οἱ Ἑβραῖοι πάλι, σύμφωνα μὲ τὸ Μωσαϊκὸ νόμο, ἅμα δὲν μποροῦσαν νὰ ὑποφέρουν τὴ γυναῖκα τους, ἑτοίμαζαν τὸ διαζύγιο, τῆς τὸ ἔδιναν στὰ χέρια καὶ τὴν ἔδιωχναν ἀτ' τὸ σπίτι. Τῆς ἀπαγορευόταν ὅμως, ἂν στὸ μεταξὺ ξαναπαντρευόταν καὶ χήρευε, νὰ ξαναπάρῃ τὸν πρῶτο της ἄνδρα, γιατὶ ἐθεωρεῖτο μολυσμένη.

Ἐπίσης οἱ Ἑβραῖοι εἶχαν τὸ δικαίωμα νὰ ζητοῦν ἀτ' τοὺς ἱερεῖς διαζύγιο, τῆς τὸ ἔδιναν στὰ χέρια καὶ τὴν ἔδιωχναν ἀτ' τὸ σπίτι. Τῆς ἀπαγορευόταν ὅμως, ἂν στὸ μεταξὺ ξαναπαντρευόταν καὶ χήρευε, νὰ ξαναπάρῃ τὸν πρῶτο της ἄνδρα, γιατὶ ἐθεωρεῖτο μολυσμένη.

Ἐπίσης οἱ Ἑβραῖοι εἶχαν τὸ δικαίωμα νὰ ζητοῦν ἀτ' τοὺς ἱερεῖς διαζύγιο, ἂν ἡ σύζυγός τους ἄλλαζε θρησκεία ἢ ἔπαιρνε ἀπὸ ἀρρώστεια. Τὸ ἴδιο ἰσχυε καὶ γιὰ τοὺς συζύγους. Ἐπίσης ὁ σύζυγος μποροῦσε, ὕστερ' ἀπὸ δέκα χρόνια συζυγικῆς ζωῆς, νὰ διώξῃ τὴ γυναῖκα του, ἂν αὐτὴ ἔμενε στεῖρα.

Στοὺς ἀρχαίους Ἰνδούς, σύμφωνα μὲ μιὰ παλιὰ παράδοσι, ἡ γυναῖκα ὤφειλε νὰ εἶνε πιστή, γόνιμη καὶ ἐργατικὴ καὶ ποτὲ δὲν ἐθεωρεῖτο κατώτερη τοῦ συζύγου.

Ἂν ὅμως ἔμενε στεῖρα, ὁ σύζυγός της εἶχε δικαίωμα, ὕστερ' ἀπὸ ὀχτὼ χρόνια, νὰ τὴ διώξῃ. Ἂν πέθαιναν τὰ παιδιά της, διωχνόταν μετὰ ὀχτὼ χρόνια, ἂν γεννοῦσε ὅλο κορίτσια, μετὰ ἑντεκα χρόνια κι' ἂν ἦταν γλωσσοῦ καὶ κουτσομπόλα, ἔπαιρνε.... τὰ παιά της ἀμέσως.

Ἡ γυναῖκα πάλι μποροῦσε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν ἄνδρα της, ἂν ἦταν ἐγκληματίας ἢ ἐστερεῖτο τὰ πολιτικά του δικαιώματα ἢ εἶχε προσβληθεῖ ἀπὸ λέπρα ἢ τέλος ἔλειπε στὴν ξενητειὰ πολὺν καιρό.

Ὅταν μιὰ γυναῖκα ἐχήρευε, ἔπρεπε νὰ μείνῃ πιστὴ στὴ μνήμη τοῦ μακαρίτη καὶ νὰ μὴν προφέρῃ τὸ ὄνομα ἄλλου ἀνδρός.

Ἂν τολμοῦσε μάλιστα νὰ παντρευτῇ γιὰ δεύτερη φορά, τὴν ἐθεωροῦσαν ὡς γυναῖκα κακῶν ἠθῶν !

Στὴν Περσία, ὁ ἄνδρας δὲν μποροῦσε νὰ παντρευτῇ, παρὰ μιὰ γυναῖκα, ἀλλ' ἂν αὐτὴ ἦταν στεῖρα ἔπαιρνε καὶ δεύτερη, χωρὶς νὰ διώξῃ τὴν πρώτη.

Οἱ Κινέζοι, σύμφωνα μὲ τὴν παλιὰ νομοθεσία τους, εἶχαν δικαίωμα, σὲ περίπτωσι ἀπιστίας, νὰ δέρνοιν, νὰ πουλοῦν ἢ νὰ σκοτώνουν τὴ γυναῖκα τους.

Στὴν ἀρχαία Ἑλλάδα, κάθε πολίτης ὤφειλε νὰ παντρευτῇ, γιατὶ ἀλλοιῶς ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ ὑποστῇ τὶς συνέπειες τοῦ σχετικοῦ νόμου. Μολαταῦτα ὁ σύζυγος μποροῦσε νὰ διώξῃ τὴ γυναῖκα του χωρὶς ἀφορμὴ καὶ χωρὶς δικαιολογία, ἀφοῦ ὅμως προηγουμένως τῆς ἐπέστρεφε τὴν προῖκα.

Ἡ σύζυγος μποροῦσε ἐπίσης κι' αὐτὴ νὰ ζητήσῃ διαζύγιο, ἀλλὰ γιὰ νὰ τὸ πάρῃ, ἔπρεπε νὰ καταφύγῃ στοὺς ἄρχοντας τῆς πόλεως.

Στοὺς ἀρχαίους Γερμανοὺς, ὅταν ὁ σύζυγος ἤθελε νὰ διώξῃ τὴ γυναῖκα του, ἔπαιρνε τὰ κλειδιὰ τοῦ σπιτιοῦ καὶ δὲν τῆς τὰ γύριζε.

Οἱ Βησιγότθοι ἐπέτρεπαν τὸ διαζύγιο μόνον ἐν περιττώσει ἀπιστίας καὶ τότε ἀνάγκαζαν τὴν ἄπιστο σύζυγο ἢ τὸν ἄπιστο σύζυγο νὰ γίνῃ δοῦλος τοῦ ἀτιμασθέντος συζύγου.

Στοὺς Γαλάτας, ἡ γυναῖκα μποροῦσε νὰ ζητήσῃ διαζύγιο, ἂν ὁ σύζυγός της ἔπασχε ἀπὸ λέπρα ἢ ἂν βρωμοῦσαν τὰ χνῶτα του.

Σήμερα στὴν Κίνα, κάθε σύζυγος μπορεῖ νὰ διώξῃ τὴ γυναῖκα του γιὰ τοὺς ἑξῆς λόγους :

"Αν ἡ γυναῖκα του δὲν κάνει παιδιά. "Αν φέρνεται ἄσχημα. "Αν δὲν ὑπηρετεῖ τὰ πεθερικά της. "Αν εἶνε φλύαρη ἢ γλωσσοῦ. "Αν εἶνε κλέφτρα. "Αν εἶνε ζηλιάρα.